

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 14. aprill 2020
(OR. en)

7281/20

MAR 50
SAN 128
SOC 206
OMI 26

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 8. aprill 2020

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: C(2020) 3100 final

Teema: KOMISJONI TEATIS **Suunised laevadel viibivate meremeeste, reisijate
ja muude isikute tervise kaitse, repatrieerimise ja reisikorralduste
kohta**

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2020) 3100 final.

Lisatud: C(2020) 3100 final

Brüssel, 8.4.2020
C(2020) 3100 final

KOMISJONI TEATIS

**Suunised laevadel viibivate meremeeste, reisijate ja muude isikute tervise kaitse,
repatrieerimise ja reisikorralduste kohta**

Suunised laevadel viibivate meremeeste, reisijate ja muude isikute tervise kaitse, repatrieerimise ja reisikorralduste kohta

Kokkuvõte

- COVID-19 pandeemia avaldab kaugeleulatuvat mõju meretranspordile ja laevadel viibivatele isikutele. Piirihaldusmeetmete suunistes tervise kaitseks ning kaupade ja esmatahtsate teenuste kättesaadavuse tagamiseks¹ on sätestatud, et liikmesriigid peaksid hõlbustama ELi kodanike ja ELi elanikest kolmandate riikide kodanike transiiti koju tagasipöördumiseks. Olenemata kodakondsusest peaks esmatahtsaid ülesandeid täitvatele töötajatele² olema võimaldatud transiit või reisimine kutsealase tegevuse jätkumiseks.
- Laevadel viibivatel isikutel peaks olema võimalik teha esmatahtsaid reise. ELi kodanikel, kes on jäänud liikmesriiki, mille kodanikud nad ei ole või kus nad ei ela, kolmandasse riiki või avamerele lõksu, peaks olema võimalik koju tagasi pöörduda, kui nende tervislik seisund seda võimaldab³. Kruiisilaevade käitajate ja laevaomanike esmane kohustus on korraldada laevadel viibivate isikute koju tagasipöördumine, olenemata sellest, kas laevalt lahkumine toimub ELis või väljaspool seda.
- Paljud Euroopa vetes käitatavatel kaubalaevadel töötavad meremehed on kolmandate riikide kodanikud. Olenemata kodakondsusest peaks neil olema võimalik reisida sadamatesse, kus nad peavad laevale minema, samuti peaks neil olema lubatud laevalt lahkuda ja koju tagasi pöörduda, millega samuti aidatakse tagada, et sektor saaks keskpikas ja pikas perspektiivis jätkuvalt toimida, nagu on kinnitatud teatise rohelise transpordikoridori rakendamise kohta⁴. Ainult siis, kui on võimalik meeskonnavahetus, saab meretransport katkematult jätkuda ning nii kaitstakse siseturgu, tarnides kaupu kogu ELis ning võimaldades kauba ekspordi ja importi ELi sadamatest ja sadamatesse. Seepärast peaksid liikmesriigid määrama sadamad, kus meeskonnavahetus toimuks hõlpsamalt.
- Kogu maailmas töötab ELi huvides käitatavatel laevadel ligikaudu 600 000 eri rahvusest meremeest. Rahvusvaheline Mereorganisatsioon soovib, et meeskonnavahetus peaks olema võimalik kogu maailmas⁵. Meretranspordi järjepidevuse ja ohutuse tagamiseks astub komisjon samme liikmesriikide jõupingutuste hõlbustamiseks ja koordineerimiseks, et võimaldada meeskonnavahetust oma sadamates.

---

¹ Suunised tervise kaitseks ning kaupade ja esmatahtsate teenuste kättesaadavuse tagamiseks ette nähtud piirihaldusmeetmete kohta C(2020) 1753 final, ELT C 86I, 16.3.2020, lk 1–4.

² Sellega peaks olema hõlmatud muu hulgas meremehed, meretranspordiga seotud personal ja kalurid.

³ Laevadel viibivatel isikutel peaks olema võimalik reisida, kui neil ei esine sümptomeid, nad ei ole märkimisväärselt kokku puutunud nakkusohuga ja neid ei peeta ohuks rahvatervisele.

⁴ Komisjoni teatis rohelise transpordikoridori rakendamise kohta piirihaldusmeetmeid käsitlevate suuniste alusel, et kaitsta inimeste tervist ning tagada kaupade ja esmatahtsate teenuste kättesaadavus C(2020) 1897 final, ELT C 96I, 24.3.2020, lk 1.

⁵ IMO 27. märtsi 2020. aasta ringkiri nr 4204/Add.6.

I. Üldised juhised

1. Järjepidevad meretransporditeenused on ELi jaoks olulise strateegilise tähtsusega, kuna 75 % ELi sisse toodavatest ja sealt välja viidavatest kaupadest ning 30 % siseturul ringlevatest kaupadest transporditakse meritsi. Majandustegevuse säilitamiseks peaks COVID-19 pandeemia vastu võitlemisega seotud piiravate meetmete võtmine mõjutama kaupade vaba ringlust nii vähe kui võimalik. Piirangute kohaldamine ei tohiks põhjustada tõsisid häireid liikmesriikide ega ELi kui terviku tarneahelates, esmatähtsates teenustes ja majanduses.
2. Vastavalt *teatisele roheline transpordikoridori rakendamise kohta* peaks meremeestel olema lubatud piiriületus ja transiit, et asuda tööle kaubalaevas ja lepingu lõppedes pöörduda tagasi koju. Kui liikmesriigid teevad tervise sõeluuringuid, ei ohiks need takistada meremeeste laevaleminekut või repatrieerumist.
3. ELi sadamates tuleks võtta meetmed, et kaitsta meretranspordiga seotud personali ja sadamatöötajaid, samuti meremehi ja muid laeval viibivaid isikuid nende laevaleminekul ja laevalt lahkumisel⁶. Nende tervise ja ohutuse tagamiseks kooskõlas töötervishoidu ja tööohutust käsitlevate ELi õigusaktidega tuleks hinnata kõiki riske ning kehtestada asjakohased ennetus- ja kaitsemeetmed⁷. Seoses kaitsega COVID-19-ga kokkupuute eest on Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet esitanud konkreetset teavet töötajate ohutuse ja tervise kohta⁸. Ühtlasi tuleks võtta arvesse ühismeetme EU Healthy Gateways raames avaldatud *nõuandeid laevade käitajatele COVID-19 puhanguks valmisolekuks ja sellele reageerimiseks*⁹. Kui tehakse kindlaks, et laeval viibiv isik võib kujutada ohtu rahvatervisele, tuleks võtta asjakohased meetmed nakkuse edasikandumise vältimiseks, tagades samal ajal isiku kodakondsusest olenemata kiire juurdepääsu asjakohasele arstiabile. Tervishoiuteenuseid tuleks võimaldada ka kõnealuse isikuga kontaktis olnud inimestele. Nakkuskahtlusega meeskonnaliikmed peaksid võimaluse korral end isoleerima ning püüdma võimalikult kiiresti laevalt lahkuda, et lasta end testida. Nad peaksid kandma kaitsemaski ja vältima edasisi kontakte teiste isikutega, kes pardal viibides ja laevalt lahkudes isikukaitsevahendeid ei kannan.
4. Liikmesriigid peaksid käesolevates suunistes sisalduvate meetmete rakendamisel konsulteerima laevandus- ja sadamasektori töötajate ning tööandjate esindusorganisatsioonidega.

---

⁶Meretranspordiga seotud personal hõlmab töötajaid, kes töötavad kodumaistel ja rahvusvahelistel kaubalaevadel, kaubanduslikus merenduses, pukseerimis- ja süvenduslaevadel, energiavarustuse sektorites tegutsevatel nafta- ja gaasilaevadel ning avamere varustus-, tugi- ja varulaevadel, samuti kaldal töötavaid laeva- ja meresõitjate operatiiv-, ohutus- ja tehnilisi tugitöötajaid.

⁷ Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta, ELT L 183, 29.6.1989, lk 1-8.

⁸ COVID-19: töökohaga seotud juhised; <https://osha.europa.eu/en/highlights/covid-19-guidance-workplace>

⁹ https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_MARITIME_20_2_2020_FINAL.pdf?ver=2020-02-21-123842-480

II. Kruiisilaevadel ja kõigil muudel laevadel viibivate isikute repatrieerimine

Soovitused kruiisilaevade kohta

5. COVID-19 pandeemiale reageerimiseks on kruiisilaevade käitajad oma tegevuse ajutiselt peatanud. Tegevuse peatamine peaks aitama piirata nakkuse edasist levikut kruiisilaevadel. Esmane vastutus kasutusest kõrvaldatavate kruiisilaevade reisijate ja meeskonnaliikmete koju tagasipöördumise korraldamise eest lasub kruiisilaeva käitajal¹⁰. See võib hõlmata repatrieerimist väljaspool ELi asuvatest sadamatest ja eelkõige vajalike tšarterlendude või muude transpordiühenduste korraldamist.
6. ELi liikmesriigi lipu all sõitvate laevade puhul peaks lipuriik võimaldama reisijatel ja meeskonnal laevalt lahkuda ühes oma sadamatest. Liikmesriigid peaksid toetama kruiisilaeva käitajat vajalike korralduste tegemisel repatrieerimiseks ja juurdepääsuks asjakohasele arstiabile.
7. Kui lipuriigil ei ole võimalik laeva vastu võtta, peaks kõnealune riik pakkuma kruiisilaeva käitajatele abi, et teha asjakohaseid korraldusi teiste ELi liikmesriikide või kolmandate riikidega. Korraldustega peaks minimeerima laeva merel viibimise aega, tagades samas hea meditsiinitaristu ja repatrieerimiseks vajaliku transpordiühenduse. Sellised korraldused peaksid hõlmama laeva sildumise hõlbustamist, reisijate laevalt lahkumist, arstlikku läbivaatust ja ravi. Samuti peaksid need hõlmama reisijate ja meeskonna repatrieerimist teise ELi liikmesriigi või kolmanda riigi sadamast. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ohustatud reisijate vajadustele.
8. Kui laev sõidab kolmanda riigi lipu all, peaksid liikmesriigid selle humanitaarkaalutlustel vastu võtma. Sellistel juhtudel soovitatakse liikmesriikidel taotleda kruiisilaeva käitajalt enne sildumist asjakohaseid rahalisi ja logistilisi korraldusi (nt nõutavad isikukaitsevahendid, karantiinirajatised, busside rentimine, tšarterlennud), mis on kooskõlas käitaja kohustustega. Kui selliseid korraldusi ei tehta, tuleks kaaluda laeval viibivate isikute ohutut ja kiiret laevalt lahkumist ning nende koju tagasipöördumise hõlbustamist.
9. Kui pardal on COVID-19-sse nakatunud isikuid, peaks sadamariik kaaluma laevalt lahkumist sellises sadamas, kus ümbruskonna alalistel või ajutistel haiglatel on piisav suutlikkus osutada asjakohast arstiabi. Kui terved või sümptomiteta reisijad ja meeskonnaliikmed lahkuvad laevalt, tuleks nad viia karantiinirajatisesse, kui see on vajalik meditsiiniliseks järelkontrolliks, vastasel juhul tuleks nad otse repatrieerida.
10. Selleks et võimaldada kolmandate riikide kodanike laevalt lahkumist humanitaarsetel põhjustel ja hõlbustada repatrieerimist juhul, kui nad on viisanõudega kolmandate riikide

---

¹⁰ Kruiis vastab tavaliselt pakettreisile määratlusele ja kuulub seetõttu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/2302 (mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid) kohaldamisalasse. Kõnealuselises direktiivis on sätestatud korraldaja kohustused, sealhulgas kohustus osutada abi raskustesse sattunud reisijatele. Kruiisikorraldaja transpordib reisijad laevalt lahkumise sadamasse, mis on pakettreisilepingus ette nähtud. Kui pakettreis hõlmab ka reisija vedu (nt lend) kruiisilaevale mineku sadamasse / kruiisilaevalt lahkumise sadamast, toimetab korraldaja reisija tagasi tema päritolukohta. Pakettreiside korraldajad peavad maksejõuetuse korral tagama kaitse, mis hõlmab reisijate repatrieerimist juhul, kui pakettreisileping hõlmab reisijate vedu.

kodanikud ja olukorra kiireloomulisuse tõttu ei ole saanud eelnevalt viisat taotleda, peaksid liikmesriigid andma piiril vajalikud viisad.

11. Kui kruisilaevad, mille pardal on ELi kodanikud, peavad silduma kolmandates riikides, võivad liikmesriigid viimase abinõuna aktiveerida liidu elanikkonnakaitse mehhanismi, näiteks juhul, kui ei toimu kommertslenne. Kui tingimused on täidetud, võivad komisjon, Euroopa välissteenistus ja ELi delegatsioon kolmandas riigis anda repatrieerimisabi.

Soovitused kõikidele laevadele seoses reisijate ja meeskonna transiidi ja laevalt lahkumisega

12. Seoses reisijate ja meeskonna transiidiga peaksid liikmesriigid järgima *juhiseid ELi suunatud mittehädavajalike reise ajutise piirangu rakendamise, ELi kodanike repatrieerimise puhul transiidikorra hõlbustamise ja viisapoliitikale avalduva mõju kohta*¹¹.
13. Eelkõige peavad liikmesriigid hõlbustama selliste ELi kodanike ja kolmandate riikide kodanike transiiti, kellel on elamisluba või pikaajaline viisa ja kes pöörduvad tagasi oma kodakondsus- või elukohaliikmesriiki¹². Liikmesriigid peaksid kohaldama komisjoni teatist *COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevad suunised*¹³.
14. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid tegema kindlaks sobivad sadamad, mida saab ühendada ohutute transiidikorridoridega, mis on loodud vastavalt *teatisele roheline transpordikoridori rakendamise kohta*¹⁴.
15. See kehtib ka juhul, kui ELi sadamates lahkuvad kruisilaevadelt ja muudelt laevadelt isikud, kes soovivad oma kodakondsus- või elukohaliikmesriiki tagasi pöörduda. Kruisilaevade käitajad või laevaomanikud peaksid suurema hulga isikute transiiti koordineerima sadamaliikmesriigi riiklike ametiasutustega ning kodanike kodakondsus- või elukohariigi kohalike konsulaarasutustega.
16. Selleks peaksid kruisilaevade käitajad ja laevaomanikud määrama kindlaks nende isikute sihtkoha, kes kavatsevad laevalt lahkuda. Kruisilaeva käitajad või laevaomanikud peaksid selle teabe ning edasise transiidi kavandatud viisi edastama eelmises punktis nimetatud asutustele.

---

¹¹ Komisjoni teatis: COVID-19, juhised ELi suunatud mittehädavajalike reise ajutise piirangu rakendamise, ELi kodanike repatrieerimise puhul transiidikorra hõlbustamise ja viisapoliitikale avalduva mõju kohta, C(2020)2050 final, ELT C 102I, 30.3.2020, lk 3–11.

¹² Sealsamas.

¹³ Komisjoni teatis: COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevad suunised, C/2020/2051, ELT L 102I, 30.3.2020, lk 12–14.

¹⁴ Teatise C(2020) 1897 final, ELT C 96I, 24.3.2020, on liikmesriikidel palutud määrata viivitamata kõik üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) asjaomased sisepiiridel asuvad piiriületuspunktid ja vajalikul määral lisapiiripunkte nn roheline koridori piiriületuspunktideks maismaa- (maantee- ja raudtee-), mere- ja lennutranspordi puhul.

17. Kui laeval viibimist on pikendatud ja reisidokumendid on selle tõttu aegunud, peaksid liikmesriigid kooskõlas direktiiviga 2004/38/EÜ¹⁵ võimaldama oma territooriumile siseneda sellistel ELi kodanikel ja/või nende pereliikmetel, kellel on aegunud pass ja/või viisa.
18. Kui kolmandate riikide kodanike viivitamatu repatrieerimine ei ole ajutiselt võimalik kodakondsusriigi kehtestatud piirangute tõttu, peaksid kruisilaeva käitajad või laevaomanikud kooskõlas oma kohustustega tegema koos külastatava sadama riigiga korraldused, et tagada asjaomaste isikute turvaline viibimine riigis. See peaks hõlmama juurdepääsu asjakohasele arstiabile ja majutusele, mille eest asjaomase riigi ametiasutustel võib olla õigus taotleda laeva käitajalt hüvitist¹⁶.
19. Selleks et repatrieerida laeval viibivaid isikuid, kes võivad olla nakatunud COVID-19-sse, peaksid liikmesriigid võtma arvesse ühismeetme EU Healthy Gateways raames avaldatud *nõuandeid tervishoiuasutustele ja laevade käitajatele, kes on otsustanud peatada reisirid, ning laevade pikaajaliseks sildumiseks ELi/EMP liikmesriikide sadamates COVID-19 pandeemia ajal*¹⁷.
20. Seoses ELi kodanike repatrieerimisega kolmandate riikide sadamatesse, peaks kruisilaeva käitaja või laevaomanik teavitama kolmandas riigis esindatud liikmesriikide konsulaarasutusi ning olemasolu korral ELi delegatsiooni sellest, millised on kavandatud vahendid isikute ELi repatrieerimiseks. Liikmesriikide ametiasutused saavad teavet Euroopasse suunduvate kruisilaevade asukoha kohta Euroopa Meresõiduohutuse Ameti hallatavast liidu meresõiduohutuse teabe- ja teabevahetussüsteemist¹⁸.

Soovitused seoses muude kasutusest kõrvaldatavate laevadega

21. Esmane vastutus nende meremeeste repatrieerimise eest, kes töötavad laeval, mida kavatakse kasutusest kõrvaldada, lasub laevaomanikul¹⁹. Lipuriik peaks hõlbustama sellistel laevadel viibivate meremeeste repatrieerimist, eelkõige juhul, kui puudub transpordiühendus meremehe liikmesriigi või kolmanda riigiga. Kui meeskonnaliikmel on arstiabi vajav akuutne seisund või ka kahtlustatav või kinnitatud nakkus COVID-19-sse, tuleb võtta punktides 4, 19 ja 28 kirjeldatud meetmed.

III. Meeskonnavahtetus

22. Mereveoteenuste toimimise säilitamiseks peaksid liikmesriigid lubama oma sadamates meeskonnavahtetust.

---

¹⁵29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, ELT L 158, 30.4.2004, lk 77–123.

¹⁶Meremeeste suhtes kohaldatakse 2006. aasta meretöönormide konventsiooni sätteid.

¹⁷Vaata: https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_Stationed_ships_18_3_2020_F.pdf?ver=2020-03-20-183254-500

¹⁸SafeSeaNet, <http://www.emsa.europa.eu/ssn-main.html>.

¹⁹Vt eelkõige direktiivi 2009/13/EÜ lisa standardeid A2.1 ja A2.5.1 ning sellega seotud 2006. aasta meretöönormide konventsiooni sätteid.

23. Meremehed kui esmatahtsad töötajad tuleks vabastada reisi piirangutest, kui nad sõidavad sadamasse, kus nad oma ametikohustusi täitma asuvad²⁰. See on kooskõlas komisjoni teatisega *ELi mittehädavajaliku reisimise ajutine piiramine*²¹. Liikmesriigid peaksid kohaldama komisjoni teatist *COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevad suunised*²².
24. Isegi kui meeskonnavaheetus on lubatud, on meremeestel muutunud keeruliseks reisida riiki, kus nad peavad laevale minema, kuna transpordiühendused on praegu väga piiratud. Tuleks kaaluda spetsiaalset reisikorraldust, et hõlbustada meresadamatest saabuvate ja sinna suunduvate meremeeste reisimist, nagu on ette nähtud *roheline transpordikoridori rakendamist käsitlevas teatises*.
25. Meremeestele, kes on viisanõudega kolmandate riikide kodanikud ja kellel ei ole olukorra kiireloomulisuse tõttu olnud võimalik eelnevalt viisat taotleda, tuleks anda vajalik viisa piiril.
26. Enamik liikmesriike võtnud meetmeid, et teatavatel tingimustel oleks meremeeste töölepinguid²³ võimalik pikendada. Sellisteks tingimusteks loetakse olukorda, kui esineb takistusi meeskonna repatrieerimisel või meeskonnavaheetusel. Liikmesriigid lubavad ka kehtivuse kaotanud meretöönormide nõuete täitmist tõendavate dokumentide kehtivuse pikendamist. Samamoodi on väljastavatel ja kinnitavatel liikmesriikidel lubatud ajutiselt pikendada olulisi tunnistusi kuni eriolukorra perioodi lõpuni. Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO)²⁴ ja ILO²⁵ on välja andnud suunised meremeeste tunnistuste ja töölepingute pikendamise kohta²⁶.
27. Meremeeste töölepingute tavapärase 11-kuulise kestuse pikendamisega on oht suurendada meremeeste üleväsimust ning kahjustada meremeeste väimsset tervist ja meresõiduohutust. Seetõttu ei tohiks pikendada rohkem kui vajalik. Meremeestel peaks olema võimalik jääda laevale vajaduse korral mõistlikuks ajaks ka pärast oma graafikujärgset tööülesannete tsükli²⁷. Kui meremehe pass kaotab kehtivuse ja konsulaartenistustele puudub juurdepääs, ei tuleks meremehe töölepingu pikendamist heaks kiita, vaid peaks hõlbustama tema repatrieerimist. Kui repatrieerimine ei ole võimalik, peaksid käitaja ja lipuriik võtma meetmeid, et pikendada kokkuleppel meremehega tema töölepingut ja tegema korraldused, millega tagada meremehe repatrieerimine esimesel võimalusel.

---

²⁰ Suunised tervise kaitseks ning kaupade ja esmatahtsate teenuste kättesaadavuse tagamiseks ette nähtud piirihaldusmeetmete kohta C(2020) 1753 final, ELT C 86I, 16.3.2020, lk 1–4.

²¹ COM (2020) 115 final, teatis COVID-19 kohta: ELi mittehädavajaliku reisimise ajutine piiramine.

²² Komisjoni teatis: COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevad suunised, C/2020/2051; ELT L 102I, 30.3.2020, lk 12–14.

²³ Igal meremel, kes töötab laeval, mille suhtes kohaldatakse 2014. aasta meretöönormide konventsiooni (meremeestele esitatavad miinimumnõuded jne), peab olema õiguslikult jõustatav meremehe tööleping.

²⁴ IMO 17. märtsi 2020. aasta ringkiri nr 4204/Add.5.

²⁵ Koroonaviirusega (COVID-19) tegeleva kolmepoolse erikomisjoni ametnike 31. märtsi 2020. aasta avaldus.

²⁶ Viidatud on ka komisjoni talituste märkusele liidu õiguse nõuete kohta seoses tunnistustega, mille suhtes kohaldatakse liidu õigust, ja täpsemalt nõuetele, mis tekitavad raskusi COVID-19 kriisi kontekstis võetud meetmete tõttu, https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/2020-04-06-issue_of_expiry_of_licences_and_certificates.pdf. Nimetatud tunnistuste loetelu ajakohastatakse meremeeste tunnistuste osas.

²⁷ Kohaldatakse 2006. aasta meretöönormide konventsiooni sätteid.

28. COVID-19 edasikandumise ohu vähendamiseks peaksid laevaomanikud uue meeskonna tööleasumisel kehtestama laevas asjakohased ohutusmenetlused. Kooskõlas ELi õigusaktidega tuleks hinnata kõiki riske ning kehtestada asjakohased ennetus- ja kaitsemeetmed²⁸. Kui on vaja teha arstlik läbivaatus, ei tohiks see ülemäära takistada meremeestel laevas oma tööülesandeid täita. Arvesse tuleks võtta Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuurilt saadud teavet ja punktis 3 osutatud ühismeetme EU Healthy Gateways nõuandeid.
29. Kooskõlas punktis 3 osutatud nõuandega peaks esmane võimalus selle tagamiseks, et COVID-19²⁹ nakkusohus meremehed saaksid alustada oma tööülesannete täitmist, olema testimine enne laevaleminekut. Kui testimine ei ole piiratud suutlikkuse tõttu võimalik, tuleks selle asemel mõõta kehatemperatuuri ja uurida hingamisteede haiguse sümptomeid või kokkupuudet COVID-19-sse nakatunud inimestega.

IV. Meeskonnavahetuseks määratud sadamad

30. Komisjoniga konsulteerides peaksid liikmesriigid omavahel koordineerides määrama liidus mitu sadamat kiireks meeskonnavahetuseks. Need sadamad peaksid asuma geograafiliselt kogu liidus ning olema ühendatud toimivate lennujaamade ja raudteejaamadega. Liikmesriigid peaksid kavandama võimaluse, et sihtotstarbeliste või regulaarsete lennu- ja raudteeoperatsioonidega tagada transpordiühendus, mis võimaldaks meremeeste kiiret reisimist ja repatrieerimist.
31. Määratud sadamate läheduses peaks olema majutusvõimalus, kus meremehed saaksid oodata laeva pardale tööle minemist või lendu või ka rongi või laeva, kui nende reis ei alga samal päeval. Peavarju pakkumiseks peaks majutuskohd olema piisavalt varustatud. Seal peaks olema võimalik olla karantiinis³⁰ 14 päeva enne laevale minekut ja pärast laevalt lahkumist, kui asjaomane liikmesriik seda nõuab ja testi teha ei ole võimalik.
32. Sadamates peaks samuti olema juurdepääs asjakohastele meditsiiniteenustele, mis on meremeestele kättesaadavad laevale minekul, laevalt lahkumisel ja karantiini ajal. Samuti peaksid sadamad olema varustatud kättesaadavate hoolekandeteenustega³¹.
33. Laevandussektori rahvusvahelisuse tõttu ei piirdu meeskonnavahetusega seotud probleemid Euroopa Liidus toimuvate tegevustega. Kogu maailmas lõpeb igas kuus keskmiselt umbes 100 000 meremehe tööleping. Algatust määrata kindlaks sadamad, kus meeskonnavahetus võib toimuda ohutult ja takistusteta, võib seejärel jagada kolmandate riikidega, et rakendada seda kogu maailmas.

---

²⁸ Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta; ELT L 183, 29.6.1989, lk 1-8.

²⁹ COVIDi haigusjuhu määratlus ja Euroopa seire COVID-19 suhtes: <https://www.ecdc.europa.eu/en/case-definition-and-european-surveillance-human-infection-novel-coronavirus-2019-ncov>

³⁰ Soovitav karantiiniaeg võib muutuda, kui saab kättesaadavaks rohkem teavet COVID-19 kohta. Järgida tuleks Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse ning liikmesriikide tervishoiuasutuste soovitatud kestust.

³¹ Kohaldatakse 2006. aasta meretöönormide konventsiooni sätteid.

V. Sanitaarsoovitused ja laevavarud

34. Meremeestel peaks olema juurdepääs sellisele asjakohasele arstiabile, mis on võimalikult samaväärne kaldal töötavatele töötajatele pakutavaga. Neil peaks olema kiire juurdepääs ravimitele, teabele ja ravile, et kõiki terviseprobleeme lahendada³².
35. Kontakte meeskonna ja sadamatöötajate, sealhulgas lootside vahel tuleks vähendada absoluutse miinimumini, et kaitsta kõiki inimesi COVID-19 edasikandumise ohu eest³³. Kõigi vajalike kontaktide puhul tuleks kanda isikukaitsevahendeid ja kehtestada suhtlemisdistantsi hoidmise meetmed. Seni kuni kõik meeskonnaliikmed on terved, on risk laevas väiksem kui kaldal. Maalemineku loa andmist tuleks seetõttu hoolikalt kaaluda, võttes arvesse meeskonnaliikmete üldist heaolu praeguses olukorras³⁴. Selliste laevade meeskondi, mille kõik liikmed on terved ja mille eelmine sadamakülastus toimus rohkem kui kaks nädalat tagasi, ei tohiks karantiini panna, kui nad lahkuvad laevalt, et kodumaale tagasi pöörduda.
36. Liikmesriigid peaksid tagama, et laeva kapten küsib võimalikult varakult meditsiinilist nõu meeskonnaliikmete võimaliku nakatumisega COVID-19-sse³⁵. See on oluline nii meeskonna, reisijate kui ka sadamariigi rahvatervise seisukohast (vt punkt VII allpool).
37. Kui tehakse kindlaks, et laeval on inimesi, kelle puhul kahtlustatakse COVID-19-sse nakatumist või on nakatumine kinnitust leidnud, peaks järgmine külastatav sadam või vajaduse korral lähim sadam olema valmis need isikud vastu võtma. Kõnealust laeva ei tohiks ilma põhjendusega ümber suunata. Kui valitud sadama piirkonnas esmatahtsaks loetavad eri terviseprofiilid ei võimalda asjaomastele meremeestele piisavat arstiabi pakkuda, peaks laeva vastu võtma lähim sadam, kus on olemas vajalik arstiabi ja meditsiinirajatised.
38. Nakkuskahtlusega ja kergete sümptomitega meremeeste puhul tuleks testid teha järgmises külastatavas sadamas ning kõigil meeskonnaliikmetel peaks olema juurdepääs piisavale arstiabile. Tegevuse osana tuleks asjaomane isik või isikud evakueerida ja anda neile asjakohast arstiabi. Kahtluse puhul, et üks pardal viibiv isik on nakatunud COVID-19-sse, peaksid kõik meeskonnaliikmed järgima 14-päevast karantiini³⁶ kas laevas või kaldal³⁷.

---

³²Kohaldatakse 2006. aasta meretöönormide konventsiooni sätteid.

³³Näiteks võib tuua spetsiaalsete meeskondade loomise sadamaoperatsioonide jaoks, nagu lootsid, sildumine, kontrollterminalid, desinfitseerimine pärast iga vahetust, dokumentide vahetamise soodustamine elektrooniliste seadmete abil, desinfitseerimine pärast iga vahetuse lõppu jne.

³⁴Mõiste maaleminek on hõlmatud nõukogu 16. veebruari 2009. aasta direktiiviga 2009/13/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditööstuse Ametiühingute Liidu (ETF) sõlmitud kokkulepet 2006. aasta meretöönormide konventsiooni kohta ja muudetakse direktiivi 1999/63/EÜ (ELT L 124, 20.5.2009, lk 30–50).

³⁵Meretöönormide konventsiooni standardiga A4.1 on ette nähtud, et iga pardal viibiva isiku puhul peab pädev asutus eelnevalt kokkulepitud süsteemi abil tagama, et meditsiiniline nõustamine, kaasa arvatud spetsialisti nõuanded, on merel viibivatele laevadele eelnevalt ettevalmistatud raadio- või satelliitsidesüsteemi teel ööpäev läbi kättesaadavad; meditsiiniline nõuanne, kaasa arvatud meditsiinisõnumite edasine edastamine raadio- või satelliitside teel laeva ja maal olevate nõustajate vahel, peab olema kõikide laevade käsutuses tasuta, olenemata sellest, mis riigi lipu all nad sõidavad.

³⁶Soovitatav karantiiniaeg võib muutuda, kui saab kättesaadavaks rohkem teavet COVID-19 kohta. Järgida tuleks Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse ning liikmesriikide tervishoiuasutuste soovitatud kestust.

Karantiini ei peaks kehtestama, kui nakkuskahtlusega meeskonnaliikme test on negatiivne või kui karantiinis oleva meeskonnaliikme COVID-19 test on negatiivne.

39. Laevadel on jätkuvalt seadusest tulenev kohustus vedada laevavarusid³⁸ ning selleks, et kaitsta meeskonda COVID-19 leviku eest, tuleks kasutada isikukaitsevahendeid. Liidu kord isikukaitsevahendite ekspordi suhtes seda ei takista. Selliste vahendite tarnimiseks laevavarudesse ei ole vaja määruses (EL) 2020/402³⁹ määratletud ekspordiluba. See käsitleb konkreetset ekspordi tolliprotseduuri ja seda tolliprotseduuri ei kohaldata liidu tolliseadustiku⁴⁰ alusel laevavarude suhtes.

40. Laevas olevate isikukaitsevahendite kogust tuleks suurendada, et tagada piisav varu järgmise kolme olukorra jaoks:

- vajaliku arvu meeskonnaliikmete suhtlemine lootsidega,
- ühe meeskonnaliikme haigestumisel võimaldada teistel laevas viibivatel isikutel temaga suhelda;
- maaleminek (kuigi maaleminekut tuleks vähendada nii palju kui võimalik).

41. Järgida tuleb ohutuse ja tervishoiu miinimumnõudeid paremaks raviks laevadel⁴¹. Laevas olevate ravimite valikul tuleks lähtuda soovitustest, mis on esitatud Maailma Terviseorganisatsiooni rahvusvahelistes laevadele mõeldud meditsiinisüunite uusimas versioonis (*International Medical Guide for Ships*) ja IMO meremeeste tervise kaitseks laevade käitajatele mõeldud suuniste (*Guidance for ship operators for the protection of the health of seafarers*⁴²) C lisas.

VII. Soovitused, kuidas ELi sadamatele lähenevad laevad peaksid saatma COVID-19 kohta ajakohastatud lisateavet

42. ELi õiguse kohaselt on merenduse tervisedeklaratsioon⁴³ juba nõutav. Kapten või laeva käitaja poolt nõuetekohaselt volitatud muu isik peab sellest teatama kõnealuse liikmesriigi määratud pädevale asutusele. Aruandlus peab toimuma riigisisese ühtse liidese kaudu ja enne ELi liikmesriigis asuvasse sadamasse saabumist:

- a. vähemalt 24 tundi enne sisenemist või
- b. hiljemalt laeva eelmisest sadamast lahkumise ajal, kui sõiduaeg on lühem kui 24 tundi või

---

³⁷Maailma Terviseorganisatsiooniga kooskõlas olevad karantiinalased soovitused, üksikisikute karantiiniga seotud kaalutlused seoses koroonaviiruse leviku tõkestamisega (COVID-19), vahesuunised, 19. märts 2020.

³⁸Nõukogu direktiiv 92/29/EMÜ, 31. märts 1992, ohutuse ja tervishoiu miinimumnõuete kohta, et osutada paremaid raviteenuseid laevadel; ELT L 113, 30.4.1992, lk 19–36.

³⁹Komisjoni 14. märtsi 2020 rakendusmäärus (EL) 2020/402, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiluba esitamine, ELT L 77I, 15.3.2020, lk 1–7.

⁴⁰Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101).

⁴¹Nõukogu 31. märtsi 1992. aasta direktiiv 92/29/EMÜ, ohutuse ja tervishoiu miinimumnõuete kohta, et osutada paremaid raviteenuseid laevadel; ELT L 113, 30.4.1992, lk 19–36.

⁴²IMO 5. märtsi 2020. aasta ringkiri nr 4204/Add.4.

⁴³20. oktoober 2010. aasta direktiiv 2010/65/EL, milles käsitletakse liikmesriikide sadamatesse sisenevate ja neist väljuvate laevade teavitusformaalsusi, ELT L 283, 29.10.2010, lk 1–10.

- c. kui külastatav sadam ei ole teada või kui seda sõidu ajal muudetakse, siis niipea, kui vastav teave on kättesaadav.
43. Merenduse tervisedeklaratsioon on kättesaadav riigisiseses ühtses liideses. See võimaldab asjaomastel asutustel kontrollida laeval viibivate isikute tervislikku seisundit enne laeva sadamasse sisenemist.
44. COVID-19 levib väga kiiresti ja selle peiteaeg on kuni 14 päeva. Liikmesriikidel soovitatakse nõuda, et laeva kapten edastaks asjaomasele asutusele neli tundi enne eeldatavat saabumist külastatavasse sadamasse järgmise teabe:
- a. laeval olevate isikute koguarv (meeskond ja reisijad);
  - b. COVID-19-sse nakatunud isikute arv;
  - c. nende isikute arv, kelle puhul kahtlustatakse nakatumist COVID-19-sse⁴⁴.

Selle teabe võib edastada VHF-raadio või ajakohastatud merenduse tervisedeklaratsiooni kaudu.

---

⁴⁴ Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse määratluse kohaselt: <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/covid-19-ecdc-updates-case-definition-eu-surveillance>.